

РЕШЕНИЕ

№ 233

гр. София, 13.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 16.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **11483** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118, ал.1 от КСО. Образувано е по жалба на Н. Н. Р. с адрес:@@1@[жк]бл. 45 вх. Д, ап. 101, срещу Решение № 2153-21-277 от 05.09.2019 г. на Директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ - С. - град, с което е оставил без уважение жалбата му срещу разпореждане № 530215/58 от 02.08.2019 г. за отказ да бъде отпусканата лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, издадено от длъжностно лице по пенсионното осигуряване.

Жалбоподателят излага подробни съображения, че незаконосъобразно му е отказано отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст (ОСВ), като счита, че с разпоредбите на чл. 9, ал.7 от КСО, чл. 44 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) и §9, ал.1 от КСО законодателят ясно е изразил волята си да се зачете за осигурителен стаж при пенсиониране времето на наборна военна служба, което е видно и от препращането към действащото към момента на наборната военна служба законодателство. Посочва, че изслужената наборна служба се зачита за трудов стаж, разпоредбата е императивна и не позволява ограничения при тълкуването ѝ в ущърб на правоимащите лица, а освен това съобразно разпоредбата на т.12 в § 1 от ДР на КСО, не отпада задължението на държавата да зачете времето на наборната военна служба за действителен осигурителен стаж. Моли за отмяна на решението на директора на ТП на НОИ и потвърденото с него разпореждане.

В съдебното заседание жалбоподателят, чрез адв. Новоселска, поддържа жалбата и

моли същата да бъде уважена. Претендира присъждане на разноските по делото, съгласно представен списък.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ, чрез процесуалния представител юрк. М., оспорва жалбата като неоснователна и моли тя да бъде отхвърлена. Претендира разноски.

Административен съд София - град, III-то отделение, VII състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт във връзка с правомощията си по чл. 168 от АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Със Заявление с вх. № 2113-21-4664/17.06.2019 г. Н. Н. Р. е направил искане за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, към което е приложил изискуемите се съгласно чл. 2 от НПОС документи за преценка правото на пенсия.

Въз основа на представените документи, длъжностното лице по пенсионно осигуряване е зачело осигурителен стаж в размер на 11 години 09 месеца и 05 дни от трета категория труд, от които 01 години, 11 месеца и 21 дни за периода 05.10.1971 г. - 25.09.1973 г., през които жалбоподателят е отбивал редовната си военна служба. Посоченият период е изключен от продължителността на признатия действителен осигурителен стаж в размер на 13 години, 09 месеца и 23 дни. Към датата на подаденото заявление 17.06.2019 г. Н. Н. Р. е на възраст 66 години, 04 месец и 02 дни. Съгласно чл.68, ал.1-2 от КСО изискването за придобиване право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст за мъжете през 2019 г. е навършена възраст 66 години и 04 месеца и действителен осигурителен стаж 15 години.

Съгласно чл. 68, ал. 3 от КСО /изм. ДВ, бр.61/2015 г., в сила от 01.01.2016 г./ в случай, че лицата нямат право на пенсия по ал.1 и 2, до 31 декември 2016 г. те придобиват право на пенсия при навършване на 65 години и 10 месеца за жените и мъжете и най-малко 15 години действителен осигурителен стаж. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 67-годишна възраст.

Видно от горепосоченото, предпоставките за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 3 от КСО през 2018 г. са две: навършена възраст 66 години и 02 месеца и 15 години действителен осигурителен стаж.

След направена преценка на правото на пенсия, е постановено Разпореждане № 530215/58 от 02.08.2019 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, оспорено в настоящото производство, с което е постановен отказ за отпускане на Н. Н. Р. на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл.68, ал.1-2 от КСО и на основание чл.68, ал.3 от КСО поради неизпълнение на законовата предпоставка за наличие на 15 години действителен осигурителен стаж.

Г – н Н. Н. Р. обжалвал издаденото разпореждане пред директора на ТП на НОИ, който се произнесъл с Решение № 2153-21-277 от 05.09.2019 г. (л. 12 по делото). С него горестоящият орган е оставил жалбата на г – н Р. без уважение, като е изложил следните допълнителни мотиви: времето на наборната военна служба е зачетено за осигурителен стаж и е включено в общото количество на зачетения стаж, но правилно не е зачетено за действителен осигурителен стаж с оглед разпоредбата на § 1, т.12 от ДР на КСО, тъй като наборната военна служба не е време, изслужено по трудово или служебно правоотношение, нито е време, през което е упражнявана трудова дейност, за която жалбоподателят да е подлежал на задължително осигуряване за своя сметка и

да е внесъл дължимите осигурителни вноски. Решението на директора на ТП на НОИ е връчено лично на жалбоподателя на 19.09.2019 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена в срок от активно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от търсената защита срещу годен за обжалване административен акт, пред компетентния съд и е процесуално допустима.

Разгледана по същество, тя е основателна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" КСО разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение на пенсиите се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ, който, съгласно чл. 117, ал. 3 КСО се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Процесното Решение № 2153-21-277 от 05.09.2019 г. е издадено от директора на ТП на НОИ С. – град в рамките на неговата материална, териториална и времева компетентност. Спазено е изискването за форма с оглед разпоредбите на чл. 117, ал. 3 и ал. 5 КСО вр. чл. 59 АПК, като решаващият орган е изложил ясни мотиви, обосноваващи изводите му за неоснователност на подадената пред него жалба. Не се констатират и допуснати нарушения на административнопроизводствените правила. Оспореното решение и разпореждането на длъжностното лице по осигуряването обаче се явяват материално незаконосъобразни.

Съгласно чл. 68, ал.1 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете, като от 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година, както следва: до 31 декември 2029 г. възрастта за жените се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. – с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст; до 31 декември 2017 г. възрастта за мъжете се увеличава с 2 месеца, а от 1 януари 2018 г. – с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст. Според ал.2 от 31 декември 2016 г. осигурителният стаж по ал. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете. В случай, че лицата нямат право на пенсия по ал. 1 и 2, алинея 3 на същата разпоредба предвижда, че до 31 декември 2016 г. те придобиват право на пенсия при навършване на 65 години и 10 месеца възраст за жените и мъжете и най-малко 15 години действителен осигурителен стаж. От 31 декември 2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на 67 години.

В случая няма спор относно фактическите констатации на административния орган – че към датата на подаване на заявлението за пенсиониране жалбоподателят е навършил възраст 66 г. 4 м. 02 дни със зачетен осигурителен стаж, превърнат към III категория 16 г. 09 м. 16 дни. От общия осигурителен стаж, за действителен е зачетен само 13 г. 09 м. 23 дни, тъй като в него не се включва времето от 05.10.1971 г. - 25.09.1973 г., когато жалбоподателят е бил срочно служещ на наборна военна служба. Спорният въпрос по делото е именно относно това следва ли да се зачете за действителен осигурителен стаж времето на наборната военна служба, което в конкретния случай възлиза на 1 г. 11 м. и 21 дни. В §1, т.12 от ДР на КСО е дадена легална дефиниция на понятието "действителен стаж", според която това е действително изслуженото време по трудово или служебно правоотношение, времето,

през което лицето е работило по друго правоотношение и е било задължително осигурено за инвалидност, старост и смърт, както и времето, през което лицето е подлежало на задължително осигуряване за своя сметка и е внесло дължимите осигурителни вноски.

Съгласно §9 от ПЗР на КСО времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 г. съгласно действащите дотогава разпоредби, се признава за осигурителен стаж по този кодекс.

В случая по времето, през което жалбоподателят е отбивал наборната военна служба, приложим е бил Законът за всеобщата военна служба в Н. Република България, според който военната служба е била задължителна и всички български граждани – мъже са били длъжни да отбият военната си служба в състава на въоръжените или. Според действащият по същото време Правилник за прилагане на Закона за пенсиите (отм.), изслужената наборна военна служба или приравнената към нея на курсанти и школьники след навършване на пълнолетие до размера на наборната служба за съответния род войски съгласно действащото законодателство се зачита за трудов стаж от III категория (чл. 81).

Зачитането на периодът на наборна служба за осигурителен стаж при пенсиониране е възприето и в сега действащия чл. 9, ал. 7 КСО, който изрично предвижда, че за тези периоди се внасят осигурителни вноски в размера за фонд "Пенсии" за сметка на държавния бюджет върху минималната работна заплата към датата на отпускане на пенсията. В съответствие с посочената разпоредба е и чл. 44 от НПОС, според който за осигурителен стаж от трета категория се признава времето на наборна военна служба и времето на обучение на курсанти и школьники след навършване на пълнолетие до размера на наборната служба за съответния род войски съгласно действащото законодателство, независимо кога са положени, като за този стаж се дължат осигурителни вноски от републиканския бюджет.

Видно от посочените разпоредби, законодателното решение да се зачете за осигурителен стаж при пенсиониране времето на наборната военна служба е ясно, последователно и неизменно застъпено в нормативната уредба. Ограничителното тълкуване на разпоредбата на чл. 68, ал.3 във връзка с §1, т.12 от ДР на КСО, което органите по пенсионното осигуряване прилагат и в резултат на което отказват да зачетат това време за действителен стаж, не съответства на духа на закона и волята на законодателя. Подобно разбиране се опровергава и от историческото и систематично тълкуване на приложимите правни норми, които еднозначно регламентират зачитането на времето на редовната (наборната) военна служба за стаж при пенсионирането. Съдът отчита, че макар редовната военна служба да не създава трудово правоотношение, тя е била задължителна според действащите тогава Конституция (чл. 91) и ЗВВС (чл. 1, 3 и 21), което е препятствало упражняването на правото на труд от лицата и възможността за този период те да полагат труд по трудово правоотношение и съответно да придобият стаж на такова основание. Съобразявайки това обстоятелство, и тогава, както и сега, законодателят е приравнил от гледна точка на стажа за пенсиониране отношенията, възникващи по повод изпълнението на задължението за отбиване на редовната военна служба, на трудови правоотношения. Освен това, както основателно възразява жалбоподателя, подобно тълкуване би довело до различно третиране на лицата, които придобиват право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и ал.2, от една страна, и тези по ал.3, от друга страна, доколкото за първите времето на редовната военна служба ще бъде признато за осигурителен

стаж, а за тези, които попадат в хипотезата на ал.3 същото това време няма да бъде зачитано. Разбирането, че времето на наборната военна служба следва да бъде зачетена за действителен стаж съгласно чл. 68, ал.3 от КСО е трайно възприето и в практиката на ВАС – Решение № 4390/26.04.2016 г. по адм.д. № 1961/2016 г., Решение № 12553/19.10.2017 г. по адм.д. 8645/2016 г. и др.

По изложените съображения съдът намира, че административният орган е следвало да зачете на жалбоподателя времето на наборната военна служба като действителен осигурителен стаж от трета категория. Като не е сторил това, органът по пенсионното осигуряване незаконосъобразно е отказал да отпусне на Н. Н. Р. лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по подаденото от него заявление с вх. № 2113-21-4664/17.06.2019 г., с оглед на което жалбата се явява основателна и решението на директора на ТП на НОИ – С. – град и потвърденото с него разпореждане следва да бъдат отменени и преписката да бъде върната за ново произнасяне в съответствие с дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на спора на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски за адвокатски хонорар в размер на 360 /триста и шестдесет/ лева, от които 350 лв., адвокатски хонорар и 10 лв. за държавна такса.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, VII състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Н. Н. Р. от [населено място] № 2153-21-277 от 05.09.2019 г. на Директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ - С. - град, с което е отхвърлена жалбата му срещу разпореждане № 530215/58 от 02.08.2019 г за отказ да бъде отпусканата лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, издадено от длъжностно лице по пенсионното осигуряване.

ВРЪЩА преписката на компетентния административен орган в ТП на НОИ – С. - град за ново произнасяне по заявлението на Н. Н. Р. с № 2113-21-4664/17.06.2019 г., при съобразяване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. град да заплати на Н. Н. Р. направените по делото разноски в размер на 360 /триста и шестдесет/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: